

The book cover features a vibrant illustration of a Halloween night scene. In the foreground, a young boy with blonde hair, wearing a black pirate hat with a yellow skull emblem and green pajamas with a yellow skull pattern, holds a blue net. He is surrounded by a crowd of people in various costumes, including a woman in a large, ornate purple and gold dress, a man in a green and red outfit, and a person in a blue and yellow striped costume. In the background, a large, bright yellow full moon hangs in a dark blue sky filled with yellow stars. A black silhouette of a witch flying on a broom is visible in the upper left, and a black silhouette of a cat is in the upper right.

Мирјана Ојданић

КАКО ЈЕ СИМА СПАСАВАО ВИЛУ

илустровала
Милица Голубовић

Мирјана Ојданић
КАКО ЈЕ СИМА СПАСАВАО ВИЛУ

Илустровала Милица Јолудовић

У каменој кући поред градског сата, причала је јединица мајка, јединцу сину причу о старом граду иза Вилинских врата. И о чудесном, женском вилинском бићу...

- „Када су градили наш градић камени, започеше градњу високо горе, у планини.

Али их је, својим оштрим оком, вила опазила:

- Еј морнари, смешни градитељи, шта ће вама куће на висини? Хоће ли рибари да лове орлове?

- Сместићемо горе обитељи. Тамо се гусари не могу попети, а да их не видимо и лако спречимо.

- Истина, има овде на претек слободе, ал' зато нема рибе, ни пловидбе, а нема бо'ме ни соли ни воде. Нико не побеже од своје судбине, макар се у највеће пењао висине! Него се ви држ'те свог живота и својих знања. Зидајте своја здања на обали мора које вас храни. Браните свој град, и он ће вас да брани!

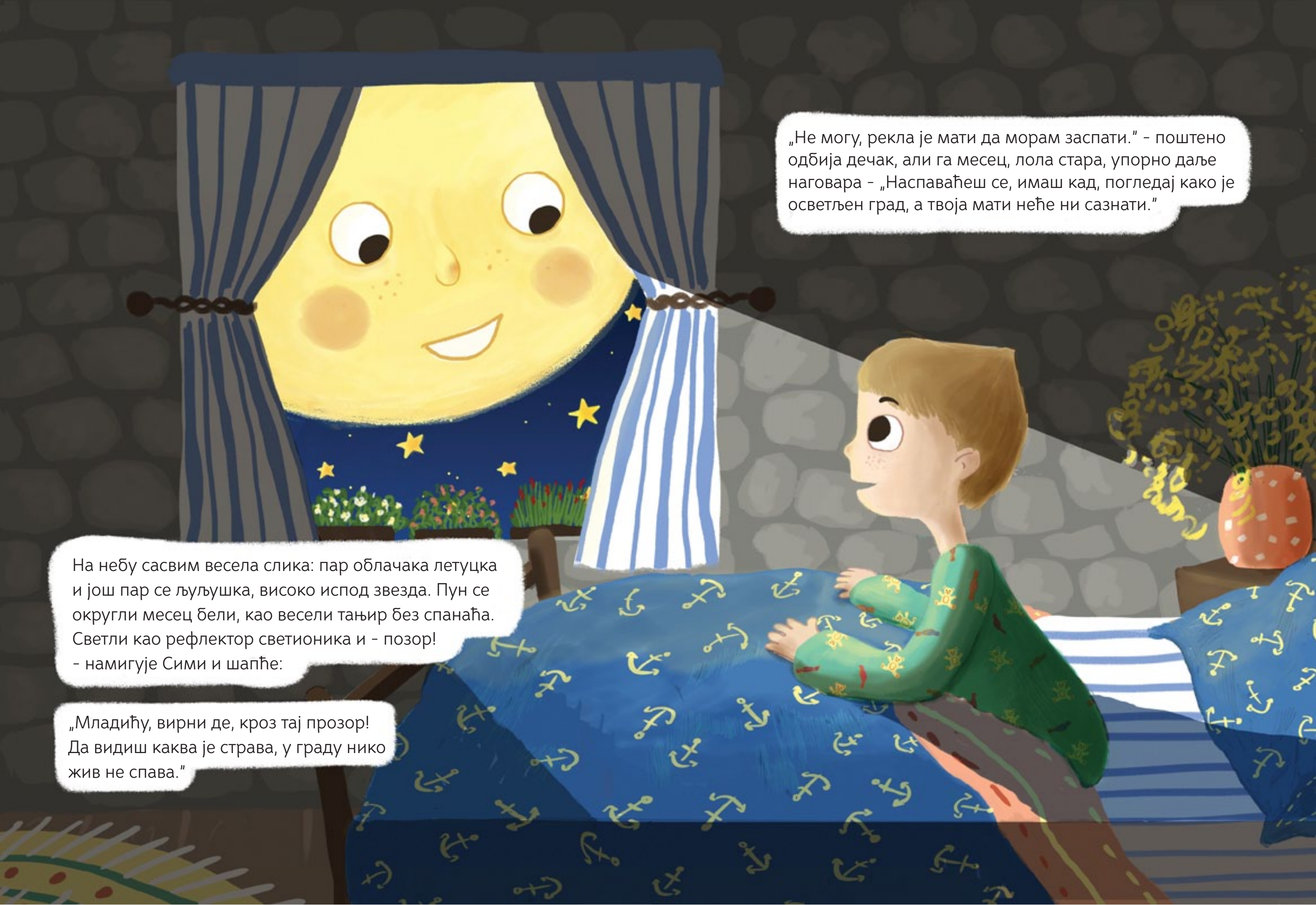
Тако је овај наш град сазидан на обали и шта нам фали?! А све до данас, чак и сада, над вратима града, може се при пуном месецу, видети вила мудрица и чуварица стара, како гледа у даљину, осматра пучину и чува све нас од гусара. Зато се врата испред градског сата и зову Вилинска врата."

- „Ето, то ти је доста за вечерас - завршава мати - сине Симеуне, морамо спавати!"
- „Још није дошао тата!?" пита Симче, купује време.
Из далека мјауче нечији мачак.
- „Брзо ће тата доћ', лака ти била ноћ!" ту гаси светло
мама и затвара шкрипава врата.
Светла не остаде ни трачак.

У кревету оста Сима ушушкан и сам. Стиснуо чврсто
капке, да му у очи не уђе мрак.
Не показује страх, јер га је срам! Мисли на вилу и на
гусаре, како да утоне у сан?!
Кад би барем биле, доступне виле. Кад би имао бар
неко куче! Ил' да је сад тата код куће. Кад би месец био
пун, да је бар август, а не јун.

Негде опали пушка! Одшкрине Сима лево око да види
да ли се тама таласа од буке, али гле чуда, од мрака ни
трага ни гласа. Све бушка.

A young child with short brown hair, wearing green pajamas with a yellow anchor pattern, sits up in bed. The bed has a blue blanket with a yellow anchor pattern. The child is looking out a window with blue and white striped curtains. Outside the window, a large, smiling yellow moon with rosy cheeks and a wide grin is visible against a dark blue night sky with small yellow stars. A beam of light from the moon illuminates the child's face and the bed. To the right of the child, a bedside table holds a red vase with yellow flowers. The background wall is dark grey with a subtle pattern.

„Не могу, рекла је мати да морам заспати.“ – поштено одбија дечак, али га месец, лола стара, упорно даље наговара – „Наспаваћеш се, имаш кад, погледај како је осветљен град, а твоја мати неће ни сазнати.“

На небу сасвим весела слика: пар облачака летуцка и још пар се љуљушка, високо испод звезда. Пун се округли месец бели, као весели тањир без спанаћа. Светли као рефлектор светионика и – позор! – намигује Сими и шапће:

„Младићу, вирни де, кроз тај прозор! Да видиш каква је страва, у граду нико жив не спава.“

И шта ће Сима, кад га тако мами? Устаје у својој берму-
да пиџами и вири кроз прозор на улицу. А низ улицу,
као у вицу, прво је протрчао мачор Тигар, суверени
господар читавог кварта, а за њим његова миљеница
нова, прекрасна бела мачкица Марта. За њима каска
шепави стари пас Бумитрас што лаје на сав глас:
„Ма стићи ћу ја вас, ух стићи ћу ја вас!”

An illustration of three witches and a large, colorful lizard in a garden. On the left, a tall, thin witch with long blonde hair and a purple pointed hat stands in a purple dress with a yellow star pattern. In the center, a large, round witch with blonde hair and a green pointed hat holds a glowing lantern and a wooden staff. On the right, a small witch with red hair and a blue pointed hat stands in a blue dress. A large, colorful lizard with a blue body, yellow and orange spots, and a long tail is coiled on the ground. The background features a stone wall, a cactus on the left, and a bush on the right.

За њима се у ходу кезе, без везе, три вештице злице,
злосрећнице. Једна висока, танка као мотка. Друга
мала и дебела цела, као лопта. Трећа је ситна и бесна,
несвесна своје ругобе. Све три с огромним носинама,
али са врло мало, сасвим кварних зуба. Око ногу им се
мота, некакво чудо од сподобе. Очи му буљаве плаве,
глава као у миша кад се лоше ошиша, зуби из филма
страве, реп му гуштерски, а ноге кокошије, четири
комада. „Куда ли овај спада, ако само није, - досећа се
Сима - Сићко Петроније вештичији кућни љубимац?“
Затим пролазе караконцуле и санђаме, наравно сасвим
саме, јер ко би с њима било шта хтео да има!?

Иза њих дођоше стварно дивне даме, у пратњи витезова из снова, нипошто саме. Хаљине им сјајне, перике бујне а лепезе бајне. Одоре каваљерске, без замерке. Те једна од тих принцеза, вели преко лепезе фине:

– Ех какво дивно вече, али ме јако брине што ће гусари да заробе градску вилу. Па да је силом обуку у свилу, и да је у освит новог дана удају за гусарског капетана! Наши су момци све сами бонвивани и нема никог да вилу одбрани.

„Куку! – помисли Сима на бруку. Зар да је Вила вековима овај град бранила, а да срамотно сад, ту исту Вилу не одбрани град!?” Па Сима ради спасења Виле ускаче у старе еспадриле. У недостатку наоружања, узима тениски рекет, којим је планирао да освоји свет и пење се на шток, да би обавио скок.

Таман тада, у том одсудном часу, грозна га бука засу, јер туда наиђе сто бучних бубњара, све самих страшних гусара. Надиру као нека војска наопака. Натрашке, прво леђима. Сви носе повез преко десног ока, десна им је ножурда свима дрвена, марама на челу јарко им црвена. Бубњају у старе шерпе левом руком, са куком!

За њима надмено ступа, лицем сам, огромни, страшни, њихов капетан. Велики као шупа. Уши му клемпаве као у слона. И он у лонац лупа! Њушка му стравично глупа, а око дебелог врата шушка му ћердан од шарених бомбона. Из уста му се пуши лула попут вулкана, брада му виси до паса. Шака му као лопата. У коси му јато гладних галебова, глава му до првог спрата. Страшан страх Симчета хвата! „Је ли могуће да је овај језиви баја, Вилин будући ћувегија? Ако је не спасим ја...”

Помисли јунак Сима, затвори очи и храбро на улицу скочи, па поред гусара крочи, право кроз градска врата, испод градскога сата. Али је тамо, на тргу, страшна гужва и нека велика гунгула. Он се онако мали, нађе у шуми од туђих ногу, па се осети као нула. Огромне мушке ножурде у чизметинама или у патицама. Број 46, да паднеш у несвест! Па женске ножице од дама и од санђама, са потпетицама или у јапанкама са лакираним ноктићима (са лептирићима). Док Симин носић лута између колена и бута. Сви су од њега већи, барем три пута. Мањи је само Петроније Сићко вештичији кућни љубимац, који се доле мота међу ногама и пишки људима по ципелама.

Ено га и мачор Тигар, сад ће да повија Петронија због тога шта ради људима по ципелама! Крај Тигра је, јасно и Марта, мачија мисица целог кварта. Једва их је стигао и пас Бумитрас, који сад лежи уморан и сив, једва да је жив. Симино мало срце ситно лупка, јер Сима не може да досегне ни до најнижег људског пупка. Угледа једну ручерду бедну, ноктију прљавих, приказ нимало леп, јер се квргава шака завлачи дубоко у туђи џеп. Сима нема појма шта сада да ради како да се извуче и жив довуче до куће.

„Јој, шта да радим?“ – мисли Сима, кад спреда угледа зелену лаку хаљину од fine лагане свиле, лепршаву и нежну попут росе, као да је од виле. Испод ње ноге босе. А низ њу клизи најлепша женска ручица нежна и бела, као мамина, као снежна. И ту се Сима, часно име, ухвати за лепу руку и цимне. „Молим вас, тето...“ Одозго гледа га права Вила, жива била и каже: „Забога Симо, ја тебе знам, јеси ли ти овде сам?“ Откуд Вила зна име од Симе?! Какво је ово лудо чудо, смешка се Сима ведро свима около, као да је у рају. Он је са Вилом у загрљају!

Затим га Вила дигне у висину и стави га на бину. Па каже гусару, који је горе, као другару. „Молим те Васо, објави на свим разгласима да се загубио мали Сима, и нека, тако ти свега, неко дође по њега! Види га како бауља, изгазиће га руља.“ Симу обузима права страва, зар га је ово издала Вила? И, као у кошмарном сну, препустила гусарском капетану?

А капетан преко микрофона објављује на сва звона: „Молимо родитеље овог дивног дечака, да се појаве из мрака и узму своје дете мало, да нам не би овде заплакало. Мама или тата, дођите на бину по свога синчину Симу!“

Ту страшни гусар, челичних мишића, са обе шакурде зграби дечкића и дигне га скоро до неба, као кад продаје роба. Да виде сви и са свих страна, да мали роб нема мана. Тад га је спазио и тата, који је био пролазио поред вилинских врата, на путу кући, са посла. Али Сима о томе још нема појам, него има ужасан дојам да срамно виси из гусаревих шака у пиџами на жуте меце и шарене балоне, и да му се сви смеју јер млатара ногицама у старим еспадрилама, као штене кад га нападну буве. Сима скупи храброст у једну тачку јуначку и свом снагом распали рекетом гусара по глави, као народни херој прави!

Гусар се, зачудо смешка и спушта Симу до Виле па вели: „Држи ти, пиле, овог свог хероја страдала је глава моја. Бојим се да ми је више мање из ње поиспадало све знање, кад ме је, пред оволиким светом, Сима опалио рекетом!“ У прави час! Вила га узме у наручје, седа са њим на руб од бине и смеје се на сав глас: „Браво, витеже мој, – каже му Вила кроз смех и сузе – спасио си ме од гусарчине који је хтео да ме узме!“ Али је Сими некако криво и као мало сумњиво што је тај је гусар исти к’о Васа, месар.

Кад је до бине стигао тата, нашао је Симу у Вилином крилу, са рукама око њеног врата, и може се рећи да је заправо, покварио идилу: „Откуд ти овде сам, Симеуне сине, где ти је мати?“ – „Пусти сад то, тата, после ћу ти испричати“ – не одваја се Симче од Вилиног врата. „Како си, татин царе, доспео у машкаре? У шта си се то маскирао, у спавача? Долази овамо заводниче, водим те кући!“ – говори му ћаћа, односно тата и само што се за стомак не хвата слатко се смејући.

Путем до куће тата ће Сими објаснити да оно нису прави гусари нити су праве виле биле. „То су ти, мој мали шашави царе, биле обичне машкаре. И Богу хвала што сам те нашао усред карневала! Јер карневал ти је за људе који воле да понекад помало полуде. Да месар, гусар буде, а студенткиња Мила да мало буде Вила.”

Сима ће тати поштено признати да је заправо од куће побегао. Мама се није јавио, јер га је месец био збунио. Па се сад јако брине да ли ће мама да погине од бриге и од туге ако је била у соби и видела да јој нема сина. Тата се смејао весело и гласно, са олакшањем, говорио да је синчина заслужио пуно пуно батина, али да неће добити по туру ако свечано обећа да никад више неће, кришом ићи у такву авантуру. Што је Сима одмах обећао свестан да је јефтино прошао.

После је одлучио тата да Сима не улази на врата, него га је убацио кроз онај исти прозор. „Ако мама већ није ништа знала, зашто би се онда секирала, јер сад је Богу хвала, све ионако добро прошло, па све ово може остати наша мала тајна.“ Тако је рекао тата, убацивши сина кроз прозор а сам је отишао на врата. И рекао је још и ово: „Шиц у кревет, знаш одкад је прошло девет!“

Наравно да није посао за бајку да прича како су тата и син преварили мајку, али опет истина је стара, да ово није ни права превара. Друго је кад се лаже, измишља и свашта нешто мути, а сасвим је друго када се нека ситница просто - прећути!

Мирјана Ојданић
КАКО ЈЕ СИМА СПАСАВАО ВИЛУ

Илустрације и опрема књиге:
Милица Голубовић

Написано према идеји Јелене Голубовић.

Штампано као завршни рад на мастер академским студијама
Факултета примењених уметности у Београду, на модулу Графика
и књига у оквиру предмета Илустрација, школске 2013/2014. године,
код ментора професора Растка Ћирића

Писмо:
Ниоки БГ
(аутор фонта Маријана Оршолић)
Lovely Audrey BG
(аутор фонта Јана Оршолић)

Дигитална штампа
Штампарија Формат

Београд
2014.

